

כיצד מוזנכין

עלון מספר 111

*

לקראת יום פטירת רבי חיים סולובייצ'יק מבריסק זיע"א

כ"א מנחם אב תרע"ח

סיפר הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל: ראיתי את מרן הגרי"ז מדבר עם ילד יתום ברחוב דוד ילין בירושלים. הא דיבר איתו עם כל מאור הפנים בבחינת "ותפק לרעב נפשך", את כל נפשו נתן לו באותה שעה ששוחח איתו.

וכך היה המעשה: אחד המתפללים בבית הרב אמר לו שהילד הזה הוא בנו של פלוני שנפטר לא מזמן, והאמא היא אלמנה – והיא מבקשת בשבילו ברכה. האמת היא שהאלמנה בקשה מהאיש הזה שכאשר הוא יבקש ברכה מהרב עבור בנה, יאמר לה שיש כאן בעייה. מאז שאביו נפטר הוא מסרב לאכול, והיא מבקשת שהרב יאמר לו שיאכל.

זה שדיבר עם הרב, נתקף בפחד ואימה כשעמד מול הרב, ולא היה מסוגל להאריך בדיבור, ולכן בקש רק את הבקשה המינימלית שאמו בקשה ברכה עבור הילד.

מיד פנה הרב אל הילד ואמר לו: האם אתה יודע שצריך לאכול כל מה שאמא נותנת?

הילד שהיה רק בן אחד עשרה וחצי ענה: אני יודע...

מיד הגיב הרב מבריסק: האם אתה רק יודע או גם מקיים???

.....

אביו, גאון ישראל רבי חיים זצ"ל, היה המלאך שנשלח לדורותינו להאיר את העולם בחידושיו ובתורתו. בהקדמת בנו לחידושיו הוא כותב שבכל ענין שביאר האיר באור גדול, ומלבד זאת היה גדול הדור במידות טובות באופן שלא יתואר ולא ישוער. יתו היה הפקר ממש, ומלבד ארבעת המינים שנאמר בהם "לכם" משלכם, שום דבר בבית לא נהג בו כבשלו.

היה בביתו לוח מודעות כי תמיד הבית היה מלא אנשים, וכל מי שרצה למכור או לקנות או לפרסם משהו תלה שם הודעה בחופשיות.

כל היום הסתובבו שם אנשים חולים ונדכאים מכל הסוגים, ורבי חיים טיפל בהם במסירות, בשמחה ובמאור פנים. אם בעזרה בממון, אם במילה טובה ועידוד.

יום אחד החליטו הגבאים בבריסק שלא שייך להמשיך כך. הם לקחו מישו והעמידוהו כשומר לפני בית הרב. הלה התחיל לעשות "סדר" ולא איפשר לכל מי שירצה להכנס בחופשיות.

רבי חיים ישב בביתו פנימה ושם לב שהיום יש שקט ולא נכנסים אנשים. הוא קם ויצא לראות מה קורה, וראה את ה"שומר" בעת מילוי תפקידו. רבי חיים נגש אליו ושאלו לפשר מעשיו והלה השיב שפרנסי העיר מינו אותו לשומר שלא יכנסו לכאן זרים.

כששמע זאת רבי חיים, הזדעזע ומיד הרעים בקולו: וכי הם רוצים להפוך אותי ל"אוטם אזנו מזעקת דל"?! [לרבי חיים היה קול חזק מאוד! בנו העיד שכאשר קידש על היין בליל ראש השנה ואמר "מקדש ישראל ויום הזכרון" הקירות היו מזדעזעים!!! מלבד זאת הוא היה גיבור גדול – פעם נכנס לביתו שודד. הא דרש מרבי חיים את כל כספי הצדקה שברשותו. רבי חיים לא נע ולא זע, ובקור רוח הוציא מהמגירה מטבע עבה (כמו של 5 שקלים) ובתוך רגע קיפל אותה לשנים וחצה אותה כמו המצה של יחץ. השודד נס כהרף עין]

*

פעם סידר רבי חיים קדושין אצל גביר אחד. לאחר מכן הביא לו הלה מעטפה נפוחה. לאחר מכן, בעוד המעטפה מונחת על שולחן, נכנס עני אחד וביקש צדקה. רבי חיים נתן לו מיד את המעטפה בלי לפתוח אותה.

הפחד שהיה לו מפני עניים, נדכאים ואנשים שבורי לב, היה נורא!

מספרים שהיה 'גדול' אחד שהיה שקוע בתלמודו, ונכנס עני ובקש ממנו צדקה. הלה לא שם לב אליו. הגיב העני: לפחות תתייחס למי שהולך אתי, שנאמר (תהלים קט) "כי יעמוד לימין אביון".

*

לעילוי נשמת זקני רבי ישראל חיים ב"ר אברהם יוחנן בלומנטל זצ"ל

מח"ס המשכן וכליו, בגדי כהונה, משפט הקרבנות ועוד.

נלב"ע כ' מנחם אב תשי"ב. ת.נ.צ.ב.ה.